



Monitor Regionale Energie Strategieën 2022

8 december 2022
Jan Matthijsen, PBL

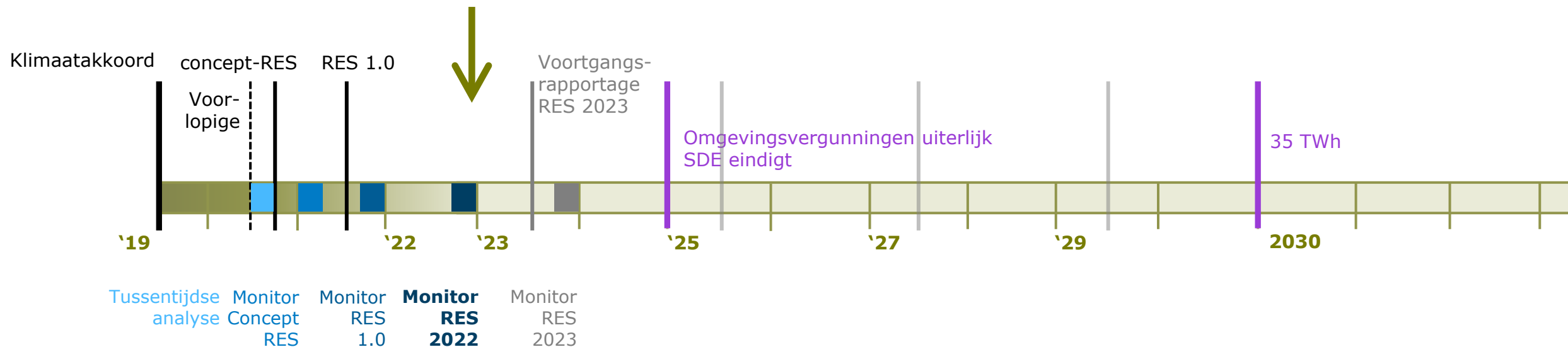
Een tussenfase voor de RES

Voortgangsanalyse RES

- Voortgang 2030-doel 35 TWh
- Geen analyse RSW
- Wel veel RES-relevante ontwikkelingen

Analyse op basis van:

- Openbare gegevens (CBS, RVO)
- Gemeentelijk beleid (officielebekendmakingen.nl)
- Gemeentelijke coalitieakkoorden
- Interactie met Netbeheerders
- Blick op overige ontwikkelingen
- Literatuur en interviews met andere Europese landen



Regio's met RES in een drukke tussenfase

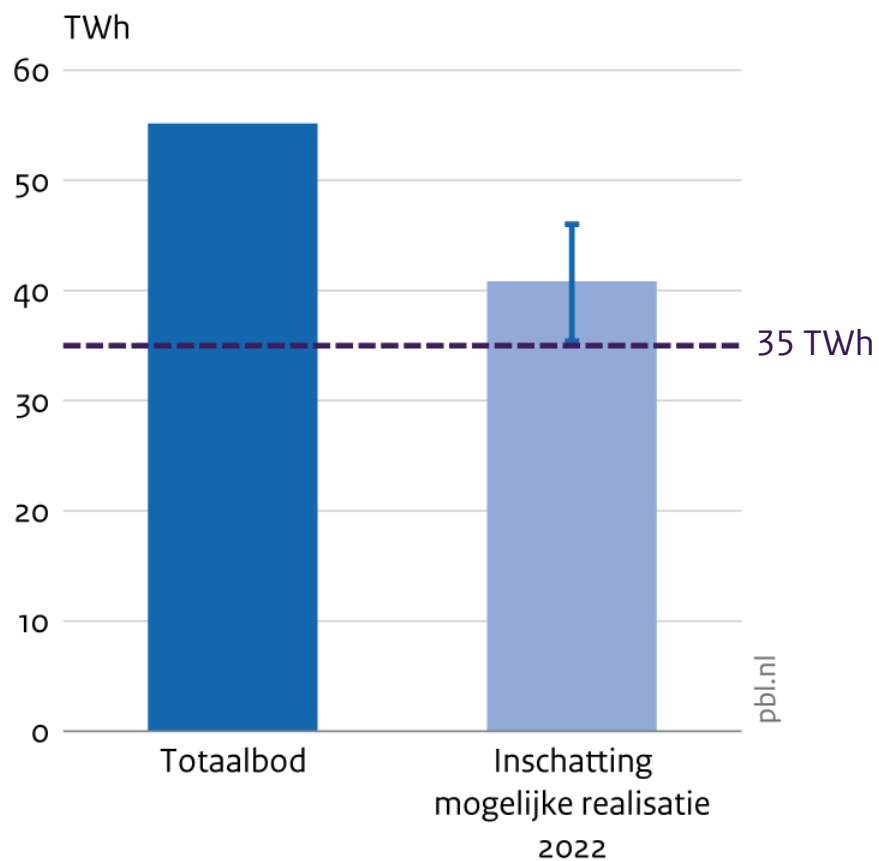
Energie staat nu overal op de radar!

- › Regio's bezig met uitvoering en uitwerken van RES-plannen
- › Netbeheerders maken netimpactanalyses van de RES'en
- › Provincies gaan e-infrastructuurplannen maken (pMIEK)
- › Beleidsproces rond RES duidelijker geworden
 - › vergunningen vóór 2025
 - › m.e.r.-plicht als kaderstellend voor ruimtelijke ontwikkelingen
 - › stimulering zon-pv op dak en voorkeursvolgorde zon
 - › milieuregels wind op land worden getoetst (planMER)
- › Programma NOVEX voor 'ruimtelijke puzzel' in provincies

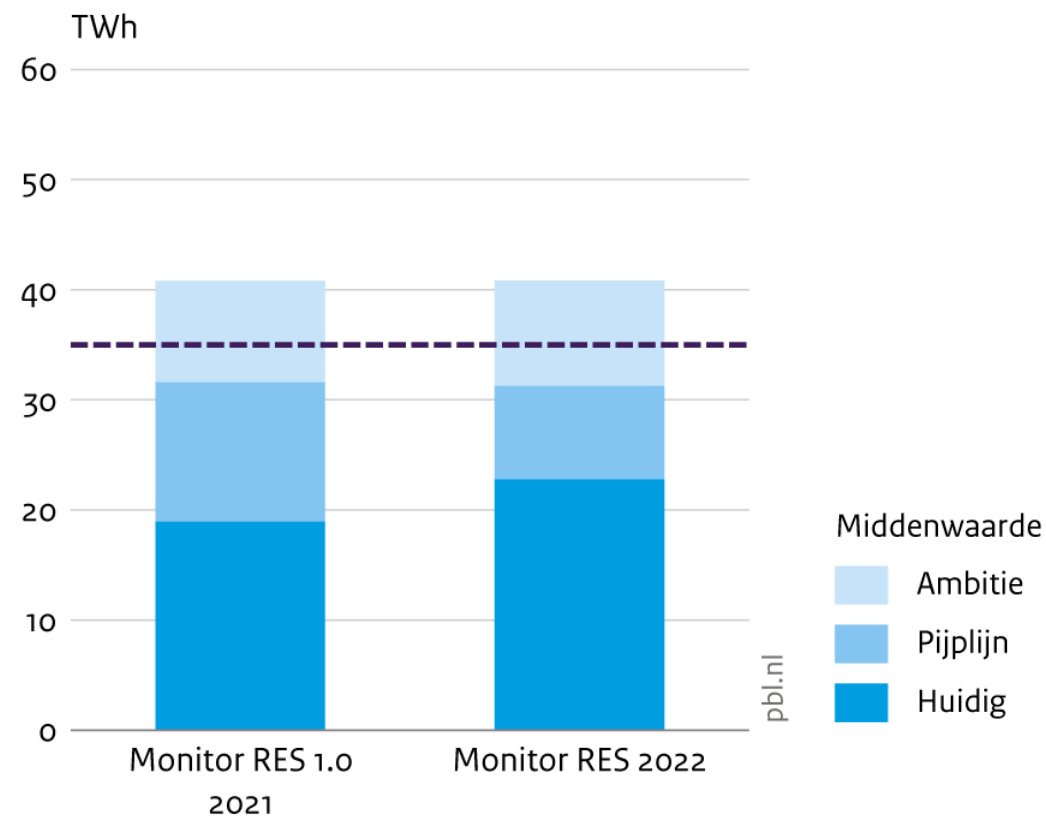


Doel 35 TWh blijft haalbaar

Totaalbod en doelbereik



Inschatting mogelijke realisatie

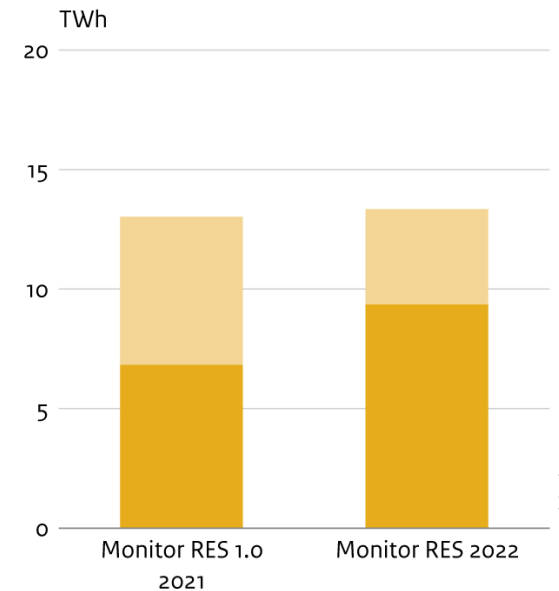


Huidig groeit Pijplijn netto afname

- > Huidig+pijplijn
 - zon-pv lichte groei
 - wind zakt wat in
- > Afname pijplijn
 - Voorraad afgenomen
 - Zon-pv: lagere realisatiegraad
 - Wind op land: trage vergunningverlening?
- > voortraject
 - zon-pv 12 GW
 - wind op land < 0,8 GW

Inschatting productie hernieuwbare elektriciteit huidig en pijplijn, 2030

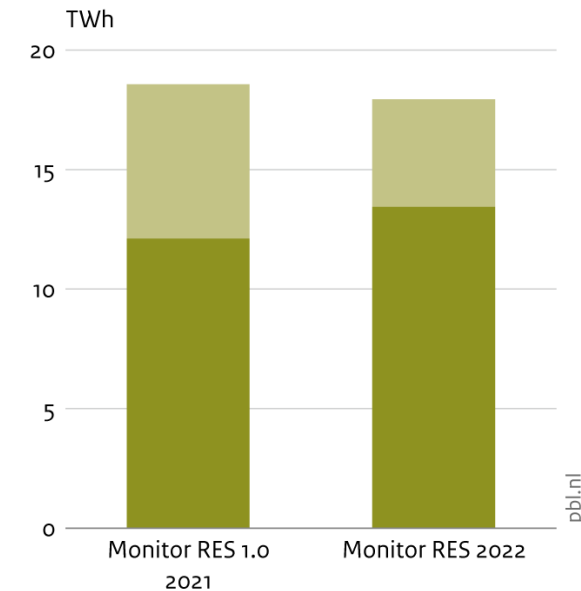
Zon-pv



Middenwaarde

- Pijplijn
- Huidig

Wind op land



Middenwaarde

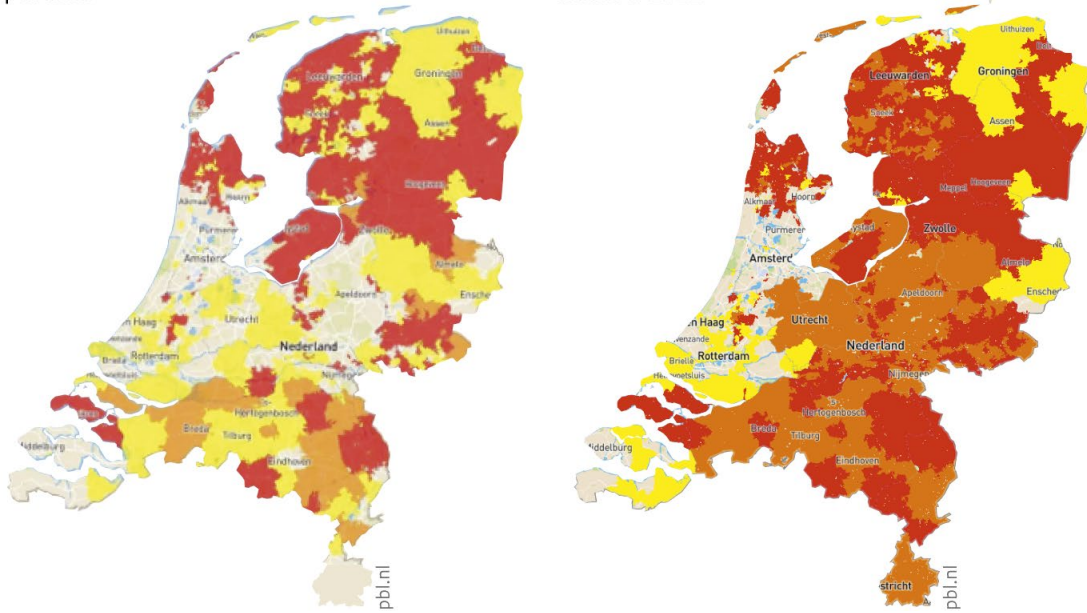
- Pijplijn
- Huidig

Bron: CBS, RVO, Windstats, Certiq; bewerking PBL

Transportcapaciteit elektriciteitsnet voor teruglevering

April 2021

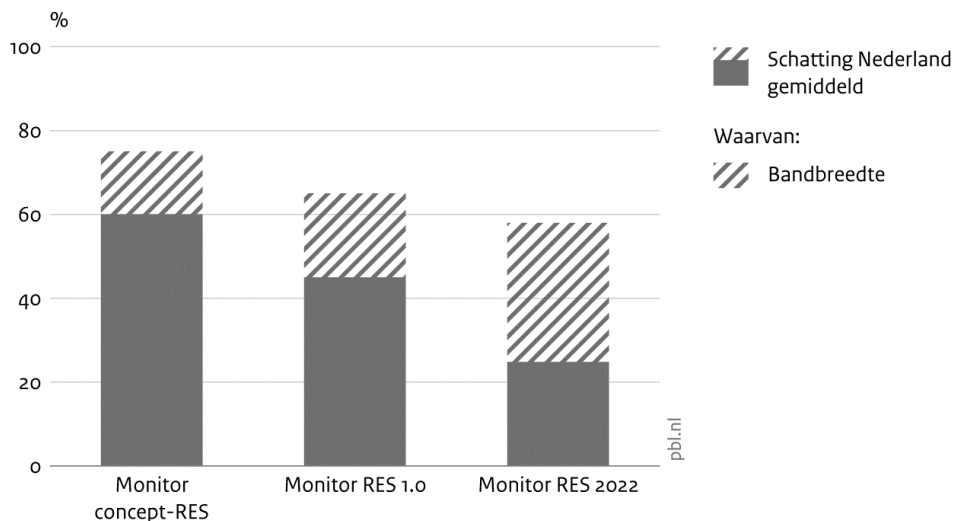
Oktober 2022



Energiesysteem en het netwerk

- > Netcongestie, structureel probleem
- > Inschatting realisatiegraad zon-pv pijplijnprojecten verder omlaag

Realisatiegraad pijplijnprojecten grootschalige zon-pv



- > Oplossingen
 - Korte termijn: efficiënter gebruik van bestaand netwerk
 - Lange termijn: investeringen in uitbreiding en visievorming toekomstige energie-infrastructuur
 - Infrastructuurplanning



Leefomgeving

Ruimtelijke uitwerking

Spanning tussen snelheid en integraliteit

- › Vergunningverlenging < 2025
 - Tempo laatste 10 jaar: 2 TWh per jaar
- › Nieuwe dynamiek
 - Verandering omgevingsrecht
 - . Omgevingswet biedt nieuwe mogelijkheden,
 - . Maar vormt ook nieuwe 'route' voor overheden
 - Verandering omgevingsbeleid
 - . Rijksregie via NOVEX
 - . Centrale rol provincies en integrale aanpak

Bestuurlijk draagvlak

Gemeentelijke coalitieakkoorden sluiten aan bij urgentie hernieuwbare elektriciteit ...

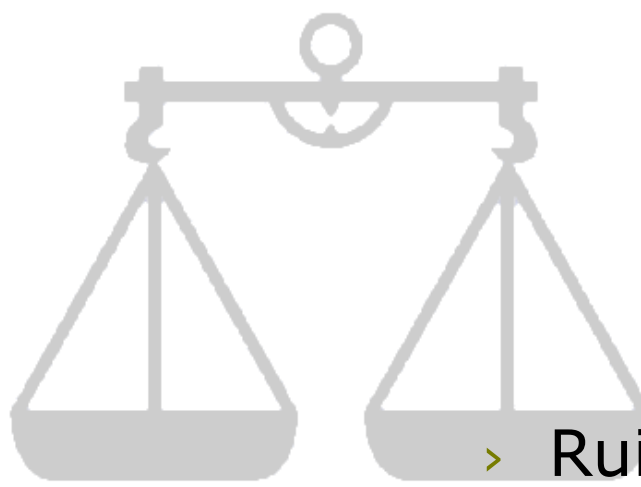
- › Uitbreiding hernieuwbare elektriciteit wordt in de meeste akkoorden genoemd

... concretisering moet nog plaatsvinden

- › De RES genoemd in 40% van de akkoorden, maar ...
- › ... in minder dan 5% gemeentes wordt het afgesproken RES bod omarmd
- › 'Lokaal eigendom' in 18% van de akkoorden genoemd

Risico's

- › Stagnatie pijplijn
- › Schaarste:
 - Netcapaciteit
 - Personeel
 - Materiaal
 - Ruimte
- › Timing kwesties



Kansen

- › Ruimtelijk proces kan profiteren van m.e.r.-plicht bij RES-herijking
- › Veel aandacht & geld -> netwerk
- › Update milieuregels wind op land
- › 55 TWh-bod biedt perspectief bij toegenomen elektriciteitsvraag en klimaatambities

Voor lange termijn is intensivering nodig

Veelheid aan processen met eigen timing belemmeren uitwerking RES

Het **samenspel** moet op gang komen tussen:

→ lokale participatie en burgerbetrokkenheid, financiering, ruimtelijke uitwerking en planning van energie-infrastructuur

Bij vervolg **blik verbreden**:

→ integratie energiesysteem: wat speelt op welke schaal en hoort bijelkaar?

→ Hoe doen andere landen dat?

